No. 134. 1844.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 6 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Jonkheer Mr. Pieter van Akerlaken, president der Tweede Kamer.

De benoeming van een nieuwen president, zoude, als de in ons land meest mogelijke onverschillige zaak, nimmer eenige aanleiding tot eenig art. in onze Courant hebben kunnen geven; — ware het niet dat onze Jonkheer blijkens zijne rede, waarmede hij het voorzitterschap aanvaart, er anders over schijnt te denken, of althans zich zoo hield.

In andere landen is de benoeming van een president merkwaardig, omdat daaruit blijkt welke politieke partij in de Kamer de bovenhand heeft, omdat tevens daaruit blijkt wie de persoon is, welke bij die politieke partij het meeste vertrouwen wordt waardig gekeurd. — De benoeming van een president is daar het uitvloeisel van de politieke denkwijze der leden, zij is eene handeling der leden volgens en ingevolge hunne denkwijze. — De nieuwe president is daar als het ware het vaandel dat men uitsteekt, de banier die men ontrolt, om dat jaar onder te strijden.

Bij ons daarentegen, waar het algemeen belang te veel omvattend schijnt om in de hersentjes der troetelkinderen onzer Provinciale Staten in te dringen, — bij ons, waar alle handelingen uit plaatselijk en persoonlijk belang voortvloeijen, — bij ons, waar dit beginsel door een ieder zoo heilig wordt geacht, dat men het niet alleen voor zich zelve verlangt toegepast te zien, maar ook, (en dan denkt men liberaal te zijn!) voor een ander die toepassing bewerkt, als hebbende ook deze op zijne beurt daarop regt, — bij ons geeft die benoeming niets te kennen, dan de telkenmale zich tentoonstellende politieke onbeduidendheid der Kamer, — niets dan de gehechtheid der leden aan hunne plaatselijke en personele belangen, hoedanige gehechtheid zij onderling bij een iegelijk veronderstellen, en dienovereenkomstig handelen.

Bij ons maakt men telken jare een nieuwe president, niet omdat men zoo wispelturig is, of steeds ontevreden is met den aftredende, — maar omdat ieder wat van de stokvisch moet hebben. Men ziet er eene gelegenheid in om aan elk op zijn beurt een plaisirtje te doen, een lintje, een titeltje of zoo iets te bezorgen, een aanleiding om het veld waarop de Provinciale Staten hen laten grazen en votweiden, gezamenlijk tot ieders gerief zoo veel mogelijk te exploiteren.

Nu was het weder de beurt van Noord-Holland, en dus van wie anders dan van den zoogenaamden God dier provincie, van den grooten Mr. Pieter van Akerlaken? — zoowel Noord-Holland als Akerlaken zelve had aanspraak en regt op dat voorzitterschap, denken en zeggen bekrompene zielen. En daarom plaatsten bekrompene zielen hem op het drietal.

En nu moge Jonkheer Pieter dit *niet* bekrompen vinden, wij willen het gelooven; doch dat hij in ernst denken zou, dat hij het uit anderen hoofde wierd, is immers al te gek.. — Hij weet beter als iemand anders, hoe het in de Kamer toegaat, en hoe men president wordt. — Om nu te gaan vertellen, dat hij in die keuze *een* BEWIJS *vind, dat hy zich in zyne tot dus verre gevolgde handelwyze zyner roeping niet onwaardig heeft gedragen*, daarop diende, hadde die aanspraak met gesloten deuren plaats gehad, hij zelve te doen volgen: *risum teneatis amici!*

Doch wat meer is, Jonkheer Pieter vindt nu in die keuze eene *krachtige spoorslag om voort te gaan op den weg, dien hy is ingeslagen en tot dusverre heeft bewandeld.*

Zonderlinge slotsom uit eene fictie getrokken. « Dat men mij voorzitter maakte, zegt Z. Ed. Mog., bewijst, dat ik tot nog toe aangenaam was aan de vergadering," — daarvan kan, gelijk wij zagen, die benoeming nimmer tot bewijs strekken; — « die benoeming, gaat Jonkheer Pieter voort, zet mij dus aan mij zoo te blijven gedragen, als ik vroeger deed, daar dit aangenaam aan de vergadering bleek te zijn." — onverantwoordelijke denkwijze uit het onbewezene voortspruitende.

Gesteld eens, Jonkheer Pieter, dat het aangenaam geweest ware aan de vergadering, — hetgeen wij ook wel gelooven, ofschoon uw presidentschap het niet bewijst, — gesteld eens dat het aangenaam geweest ware aan de vergadering, dat gij in 1840 grondwetsveranderingen aannaamt, die gij zelve zeidet verderfelijk voor den lande te zijn, — dat gij, om van al het overige niet te spreken, belastingen aan de natie oplegdet, die gij zelve begreept, dat de ingezetenen niet bij magte waren uit eigener beurze te betalen, — dan nog kan dat geene reden zijn om bij den aanvang van uw voorzitterschap te verklaren, dat gij steeds alle constitutionele vooruitgang zult tegenhouden, en daartoe steeds van de natie zelfs nog meerder geld af zult persen, dan zij zelve bezit, want al mogt dit steeds aan de vergadering aangenaam blijven, het is niet aan haar, maar aan uw geweten, en de natie, die gij heet mede te vertegenwoordigen, dat ge verantwoording schuldig zijt. — De meerderheid uwer medeleden mag u niet tot rigtsnoer strekken, hunne goedkeuring mag u niet aansporen, uwe roeping brengt niet mede de meerderheid te volgen, zooals ge dit schijnt te begrijpen. — In een woord, Jonkheer Pieter, ge vindt aansporing in hetgeen waarin ge die noch vinden kunt, noch vinden moogt.

Wij, gelijk wij boven zeiden, bedroeven ons, voor alsnog niet zeer over uw voorzitterschap. Zoo ge, gelijk zal moeten blijken, de discussien met bedaardheid, bezadigdheid, fermiteit en onpartijdigheid zult weten te leiden, hebben wij er vrede meê. Onze vertegenwoordiger zoudt ge niet zijn; doch, nu ge eens vertegenwoordiger zijt, bevechten wij u voor alsnog als president niet. Wij willen alleen dat ge uit dat presidentschap geene verkeerde gevolgtrekkingen haalt, want inderdaad dit bewijst niets, dan dat het nu uwe *beurt* was om Commandeur der Nederlandsche Leeuw te worden of een ander veltje te behalen.

Wij willen u alleen te kennen geven, dat zoo ge dit jaar weder het uwe bijbrengt om eene Regering te ondersteunen, die, ten gelieve eener aristocratische partij, die zij believe en ontziet, de natie moreel en materieel tracht te onderdrukken en te vernietigen, — dat ge dan voor die handeling in het oog der natie geene verschooning zult kunnen vinden in de aansporing, welke gij daartoe meent ontvangen te hebben van de meerderheid uwer medeleden.

NIEUWSTIJDINGEN.

FRANKRIJK.

— Uit Cette verneemt men nog steeds verschillende, bijna ongeloofelijke soms ook kluchtige bijzonderheden van de kracht der hoos, welken den 22. die haven geteisterd heeft. Men heeft reeds zestien lijken, alle slagtoffers van dit natuurverschijnsel, meestal in gezonkene schepen gevonden. Een geloofwaardig persoon, die op eene der kaaijen aan het kanaal woont, verzekert, dat hij een schuitje, voorbij zijn venster, door de lucht heeft zien vliegen. Zoo ook werd zeker man gedurende de bui vrij hoog van den grond geligt, weder nedergeworpen, gewenteld en gerold, waarbij hij verscheiden kneuzingen ontving, en toen hij eindelijk op kon staan, bevond hij, dat zijn pantalon hem genoegzaam geheel van het lijf gescheurd was en dat slechts de band met een paar lappen er van overbleven; ieder dien hij tegenkwam vroeg hij nu, of zij ook het overschot gezien hadden. Op gelijke wijs zijn ook aan eene vrouw genoegzaam al de kleederen van het ligchaam gerukt. De hoos die, volgens de getuigenis dergenen, welke haar gezien hebben, al de kenmerken droeg, die zulk eene verheveling verzellen, de nederhangende wolkpijp, de dwarreling in dezelve, het opzuigen van het water enz., had slechts eene zeer matige beweging van voortgang, want men heeft haar verscheiden minuten lang kunnen gadeslaan. En schip, dat haar voor de haven ontmoette, en welks kapitein verklaart dat hare rigting van het oosten naar het westen was, is haar door laveren ontweken. Een tolbediende, die op het hoofd geposteerd was, verklaart, hetgeen anderen ook bevestigen, dat de draaijende wolk van tijd tot tijd bliksemstralen uitgaf, die met hagel en slagregens afwisselden.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 2. November. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van heden, het adres van antwoord op de troonrede, zoo als het door de Tweede Kamer is vastgesteld en aangenomen, na langdurige beraadslaging, *verworpen* met 12 tegen 8 stemmen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van Donderdag den 31. October jl., is door den Graaf *van Rechteren*, ter gelegenheid van de beraadslagingen over het Ontwerp van Adres, in antwoord op de Troonrede, nopens de 15. paragraaf, betrekkelijk het wenschelijke eener Grondwets-herziening, het volgende gezegd:

« Edel Mogende Heeren!

« De vraag tot eene herziening der Grondwet is te belangrijk, om niet aan mij zelven, aan deze Vergadering en aan het Volk dat ik geroepen werd te vertegenwoordigen, rekenschap af te leggen, waarom ik die herziening verlang en waarom ik, in het tegenwoordige plegtige en belangrijke oogenblik, dezen wensch aan den Koning, die het hoog gezag in Nederland bekleedt, wil mededeelen.

« Als een land, door binnenlandsche onlusten geschokt, eindelijk geweldadig wordt uiteen gescheurd; — als een gedeelte van dit land gebukt gaat onder een' schuldenlast van honderden millioenen gulden; — als in dit land, tot bestrijding van gewone uitgaven, ondragelijke en schier elke nijverheid belemmerende lasten van de getrouwe burgers worden geheven; — als dit land eindelijk van die burgers eene buitengewone bijdrage van 127 millioenen heeft gevorderd, om achterstanden te dekken en de gewone huishouding gedurende den vrede gaande te houden, dan moet de eerste zorg zijn van de Staatsmannen die het besturen, te onderzoeken, welke de kanker is, die aan het leven van zoodanigen Staat knaagt, waar het middel, om dien te genezen, is te vinden.

« Het land, dat ik beschreef, is Nederland, welks burgers wij vertegenwoordigen; de kanker, die deszelfs levensbeginsel ondermijnt, is slechts *staats-instellingen*.

« Aan die staats-instellingen heeft het land te danken een zwak, weifelend bestuur, tegenover eene *onontbindbare* kamer. Transactien over de meest gewigtige aangelegenheden waren daarvan het natuurlijke, het onvermijdelijke gevolg, het heil van het Vaderland konde zoo doende niet de eenige regel zijn, die de Regering, die de Volksvertegenwoordiging deed handelen. — Een vaste gang van bestuur was, bij zoodanigen staat van zaken, onmogelijk.

« Aan die Staats-instellingen heeft het land te danken, de weinige belangstelling, die het volk betoonde voor de verkiezing van deszelfs algemeene, provinciale en gemeentelijke vertegenwoordiging, en in één woord, voor alles wat het bestuur des lands betrof.

« Velen verheugden zich in dezen toestand, apathie en onverschilligheid bestempelden zij met de woorden van rust en tevredenheid en zij zagen niet *dat die rust is de rust van den dood*, dat die tevredenheid bij de eerste ontwaking zou veranderen in ontevredenheid. Zij wisten niet, dat eene constitutionele monarchie zonder de wrijving van verschillende staatkundige meeningen, niet kan bestaan. Zij vergeten, dat stilstaande wateren, veelal in afzigtelijke poelen ontaarden.

« Aan die Staats-instellingen heeft dit land te danken eene ondoelmatige inrigting van deszelfs volkswapening en gevolgelijk minder en kostbaarder strijdkrachten dan die, welke het Volk met minder inspanning dan tegenwoordig kan ontwikkelen.

« Aan die Staats-instellingen heeft het land te danken eene te grootsche, kostbare huishouding van staat, die in alle takken van Bestuur is terug te vinden en die, vooral bij de Regterlijke Magt, tot het buitensporige is gedreven.

« Aan die Staats-instellingen heeft het land te danken eene nog altijd onvoldoende, hoezeer verbeterde controle, op 's lands finantiën en een schuldenlast buiten alle verhouding tot deszelfs middelen.

« Aan die Staats-instellingen heeft dit land te danken, eene wijze van werken, onder welke de Volksvertegenwoordiging, van af de wording van het Koningrijk, gebukt ging; die het maken van goede wetten onmogelijk deed zijn en de werkzaamheden tot in het oneindige voortduren.

« Maar, waar zoude ik eindigen, Ed. Mog. Heeren! indien ik met U Ed. Mog. al de wonden van het Vaderland moest peilen, al de gebreken onzer Staats-instellingen opnoemen.

« Groote, magtige rijken zijn uit de rij der mogendheden verdwenen; krachtige volken onder het zware juk van anderen gekomen; beroeringen zijn ontstaan, die de geheele maatschappij op hare grondvesten deden sidderen, omdat de volken den moed, de kracht, het beleid niet bezaten, bij tijds verouderde en gebrekkige staats-instellingen te veranderen, — omdat de regeringen vooral zich niet wisten te plaatsen op het standpunt dat zij behoorden in te nemen.

„Moge dit lot niet aan Nederland zijn beschoren. Moge de regering en de volksvertegenwoordiging, nu het nog tijd is, zamenwerken, om aan het Land onzer Vaderen die staats-instellingen te geven, waarvan een ieder de behoefte gevoelt en die de nationale wensch zijn geworden.

„De Regering zal mij, en ik vertrouw ook de leden dezer Kamer, met opregtheid, ijver en goede trouw, bereid vinden, haar in dit groote, in dit heilzame werk, te ondersteunen. Zij ga spoedig en met ernst daartoe over. Het tegenwoordig geslacht zal haar dankbaar daarvoor zijn; het toekomstige zal haar zegenen!"

NIJMEGEN, den 1. November. Verleden Zondag is, tusschen de gemeente Hengelo en Vorden, arrondissement Zutphen, een vreeselijke moord gepleegd. De aldaar wonende landlieden *A.* . . . . ., kinderloos zijnde, hadden eene nicht bij zich genomen, welke hen in het huishouden behulpzaam was. De echtgenooten, uit de voormiddag-kerk te huis komende, vonden de muren en den vloer op vele plaatsen met bloed bevlekt, en, bij nader onderzoek, hunne nicht op eene gruwelijke wijze vermoord, in den koestal liggen. Het gereede geld, ten bedrage van ongeveer ƒ 20, wordt gemist; doch alle kostbaarheden, hoezeer verlegd, zijn, evenzeer als het huisraad, behouden gebleven. Men doet onvermoeid onderzoek tot ontdekking van den onmenschelijken dader of daders.

— De gewezen officier der artillerie *T* . . . ., Antwerpenaar van geboorte, is door den krijgsraad der provincie Antwerpen veroordeeld tot 10 jaren gevangenis, zonder tepronkstelling, als overtuigd van eene som van 10,000 fr., ten nadeele van den staat ontvreemd te hebben, in zijne betrekking van kwartiermeester.

GEMENGDE BERIGTEN.

In het Handelsblad van 4. dezer leest men van brave Protestantsche echtelingen, die bezitters zijn van eenen schranderen zevenden zoon, Willem Frederik, hebbende nog eenige weldenkende menschenvrienden noodig tot volmaking der f 550. — Een Protestantsch weduwenaar, met een salaris van f 800, vraagt eene maagd om mede in 't huwelijk te treden; zal des noods met eene weduwe zonder kinderen te vrede zijn, wanneer zij niet al te leelijk is. (H. B.) — Z. M. de Koning en de weeskinderen van alle gezindten te Amsterdam, hebben den 2. dezer de tentoonstelling van schilderijen aldaar bezocht. -- Op dit oogenblik zitten in Frankrijk 29 verantwoordelijke uitgevers en redacteurs van dagbladen achter de grendels. -- Den oudsten burger van Belgie, Jan Baptiste Joncker, is Woensdag ll. te Brussel, in den ouderdom van 109 jaren, 5 maanden en 25 dagen, overleden. -- Te Leerdam is uit de woning van den rijks-ontvanger Saulressig f 5462 aan waarde gestolen, terwijl Zijn Ed. in eene vergadering van 't Nut eene voorlezing hield. -- Te Madrid is weder een opstandje gedempt. — De heeren Fox en van Luik, die geweigerd hadden gratie te verzoeken van de doodstraf, hebben een gedeelte der hun tegen wil en dank opgedrongen genade! ondergaan, zijnde een voor een met den hals aan de galg gehecht, vervolgens gegeeseld en met een gloeijend ijzer gemerkt en voor 20 jaren gekerkerd. Professor van der Palm zou zeggen: Heere van leven en dood bewaar ons voor zoo veel genade! -- De kleermaker Rijk Hammer te Genemuiden, die zijne snijderstafel verlaat om zich met de beestennegotie te bemoeijen, heeft een schaar met zulke groote oogen dat er met gemak eene gansche koe door gehaald kan worden. Dit is voor drie jaar al bewezen en nu op de laatste Genemuider markt nader bevestigd. Daarom kooplieden, past op de schaar van baas Rijk Hammer!!!! (Kamper C.) -- De Arnh. C. spreekt in no. 217 over de voortzetting van het oude knoeistelsel en de oude liefde voor de duisternis. -- De Ed. Mog. heer Snouck Hurgronje verklaart zich tegen geopende deuren en denkt dat wij het voorborst met de grondwet nog wel stellen kunnen. -- Bij de Grebber in de kalverstraat is de Dansmeester van de pers gekomen.

MENGELINGEN.

Wij vertrouwen dat onze vriend te Zierikzee het ons niet euvel duiden zal, dat wij de Redactie der *Vlissingsche Courant* verzocht hebben, in haar mengelwerk op te nemen het volgende

Fragment van een brief, geschreven uit Zierikzee naar Middelburg.

Zoo is er dan ook, waarde vriend, tot verbazing en schrik van alle groote (volwassene?) inwoners dezer stad, hier een klein lilleputtertje ter wereld gekomen, een regt vinnig en kitteloorig ding, dat zeer veel geschreeuw maakt; deszelfs vader is P. de Looze; maar het is een onecht kindje, want het heeft geene moeder, en wordt ook door de regering, als onder de maat zijnde, niet voor een wettig kind erkend; zijn vader heeft het daarom maar zelfs gedoopt, en wel met den naam van *Zierikzeesche Nieuwsbode.*

Maar daar verraad ik het wat ik bedoel; en dus zal ik nu de zaken maar bij den regten naam gaan noemen, en bekennen dat ik van een heel klein krantje spreek, van 8 op 4 Rijnlandsche duimen lengte en breedte. Gij vraagt mij, waarde vriend, of ik de Redacteur [de moeder (1)] van dat lieve kleine dingetje ben, of wel van de *Zierikzeesche Courant;* tot uw narigt dient: van geen van beiden; er bestaan hier eigentlijk geene Redacteurs; onze Stads-Courant bepaald zich eenig en alleen tot vrij laat overgenomene nieuwstijdingen en advertentien, wat zou zij dus met eenen Redacteur doen, en de *Zierikzeesche Nieuwsbode* is te klein om aan eenen Redacteur plaats te laten voor zijne beschouwingen; men zegt dat de geheele burgerij van Zierikzee aan de redactie zit, en zeker is het dat zij deszelfs Uitgever of vader overstelpt met bijdragen, behelzende klagten over policie, schippers, scheepstimmerwerven, weverij, groenvrouwen, administratie, straatjongens, enz., enz.; de rustige ingezetenen hebben dan ook meer verpligting aan den Uitgever dan zij wel vermoeden, ofschoon velen hem om dat courantje vijandig geworden zijn, want zoo hij alles plaatste wat hem al wordt ingezonden, dan geraakte geheel Zierikzee in rep en roer; hij plaatst echter alleen de onschuldigste van die dingen en veel fabels, en zet er overigens, om zijne lezers te believen, zoo veel letters in, als er maar met mogelijkheid in kunnen, zoodat hij nu in beraad is eene kleinere letter te nemen, en men dus dat blaadje met een vergrootglas zal moeten lezen, waardoor het even zoo groot zal schijnen als het *Handelsblad*, bovendien zal hij ook de witte randjes vol drukken, en als al deze zuinigheids-maatregelen nog niet helpen, zal hij, zegt men, er 12 in de week uitgeven, alle morgens en alle avonden een. Gij begrijpt, lieve vriend, dat dit eene zeer amusante lectuur uitmaakt, die dan ook door al de lezende zielen die zich in de 6000 in deze stad aanwezige denkende koppen bevinden, gretig verslonden wordt. Enz. enz.

W.

(1) De redactie eener Courant noem ik *de moeder*, want die gaat er zwanger van, de uitgever is *de vader*, op wiens naam het wicht ter wereld komt.

DE MILITAIRE WANDELING.

Eene schets uit myn soldatenleven.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

Naast de, ten getale van drie, Europa, Wereldkaart en Nederlanden, op den muur geschetste kaarten ontdekte ik de ellipsvormige loopbaan der aarde. Een aardig in het midden geplaatst gezigtje duidde blijkbaar de zon aan; een klein op de baan geteekend cirkeltje stelde onze planeet voor, terwijl een tusschen beide aangebragt tweede tronietje de vriendin der verliefden, de kuische Luna, moest vertegenwoordigen. Op mijne aan den onderwijzer gerigte vraag omtrent het doel dezer teekening antwoordde hij, dat dezelve moest dienen, om zijne leerlingen het ontstaan der zon- en maansverduisteringen duidelijk te maken, ten einde het vooroordeel, dat velen omtrent zulke natuurverschijnsels voeden, en de daaruit voortvloeijende bijgeloovige vrees te verbannen. Bijna had dit antwoordt mij met 's mans gemaakte deftigheid verzoend toen mijn blik op een zwart, met krijt beschreven bord viel, en ik daar, o heiligschennis der heiligschennissen! een fragment las uit de Hollandsche natie, en wel de plaats, waar de groote dichter den Rijnval bij Laufen bezingt, met daaronder het model van eene boerenrekening, waarin de woorden erwten, boonen, rogge, enz., de hoofdrol speelden.

Maar de trom riep mij weder naar buiten.

Op de rustplaats komende, vond ik het bataillon reeds aangetreden. Schielijk greep ik het geweer, moest een paar harde woorden over mijn te laat komen hooren, en trad in het gelid. De tamboers roffelden, het kommando klonk en de troep zette zich in beweging. Reeds waren waren wij een goed eind voortgegaan, toen ik achter mij een luid geroep vernam en, met meer anderen omziende, een jongen in 't oog kreeg, die een ransel torschte en alle moeite deed, om ons in te halen. Bijna instinctmatig bragt ik de hand naar den rug en bij Bellona! het kabinet ontbrak daar en was onopgemerkt bij den boom blijven liggen, waar ik het had neêrgeworpen. Ik wachtte den gedienstigen knaap op, ontving van hem mijne bagaadje terug, bedankte hem regt vriendelijk en stapte weder door. Wij hadden nu, om langs een' anderen weg terug te keeren, een smal voetpad ingeslagen, aan beide zijden door breede wateringen ingesloten. Ook langs dit pad vertoonden zich enkele boerenhofsteden, wier bewoners hunne goederen langs gemelde wateringen vervoeren. Naast het ligte platboomde schuitje loopt de boer dezer streken, gewapend met een langen staak of boom, waarmede hij het vaartuigje voortschuift. Niet zelden resideert in hetzelve, tusschen melkemmers en stapels kazen, de wel doorvoede boerin, wier gedrongen ligchaam door het veelkleurige schoudermanteltje nog korter schijnt, en laat het zich, terwijl manlief het zweet uit de haren druipt, regt gemakkelijk vallen.

Van ieder der hofsteden werden wij regelmatig begroet door het luide geblaf van de ruigharige wachters, die ons in krachtige taal en niet zeer vriendelijk, want meermalen lieten zij ons de tanden zien, ernstig waarschuwden, het hun aanvertrouwde gebied niet te ontwijden; waartoe dan ook trouwens geen onzer lust gevoelde.

Nadat wij eenigen tijd langs dit pad waren voortgegaan, bragt het ons op den straatweg, die ons nu langs de zoogenaamde Bodegraafsche vaart, het veer voor het algemeen beruchte schuitje van dien naam, voerde. En teregt draagt dat vaartuig den bijnaam van berucht. Toeval of liever noodzakelijkheid had mij, teen een paar maanden geleden, in hetzelve doen plaats nemen; doch nooit had ik meer te verduren gehad. Daar het juist stortregende, liep het water, ten gevolge der doorluchtigheid van het verdek, stroomswijze op mij neder, zoodat ik vruchteloos een droog plekje poogde op te sporen; en eindelijk geheel doorweekt te Bodegraven aankwam; een bewijs, dat niet alle doorluchtigheid tot zegen gedijt.

De straatweg, waarlangs wij thans voortsjokten, was, hoewel eerst kortelings voltooid, reeds op onderscheidene plaatsen ingezakt, hetwelk of aan de losheid van den grond of aan het wereldwijde geweten der aannemers moest worden toegeschreven. Daar er nog geen eigenlijk tolhuis gezet was; had men eene hut van stroo opgeslagen, welke mij, die in het noorden van ons vaderland te huis behoor, toescheen uit eenig Drentsch gehucht opgenomen en, na even als de kapel van onze lieve vrouw van Loretto eene luchtreis gemaakt te hebben, hier nedergezet te zijn.

Weldra trad door eene kromming van den weg Gouda te voorschijn, bekend door de geschilderde glazen aan de St. Janskerk en eene menigte andere bezienswaardigheden, welke zich in dat waarlijk schoone gebouw bevinden; door de herinneringen aan Jacoba van Beijeren, die even ligtzinnige als ongelukkige vorstin, en aan Erasmus, van wien in de genoemde kerk eigenhandige geschriften bewaard worden; alsook — stelt u gerust, beminnaars van de edele, nooit volprezene rookkunst! —, door de vaderlandsche pijp.

Trotsch verhief zich het kolossale kerkgebouw, als een reus onder de dwergen, boven de nederige woningen, welke hetzelve omringen, en met eerbiedige bewondering dacht ik aan de voorvaderen, wier stout genie, eenmaal de plannen tot het opeenstapelen van zulke steenmassa's ontwierp niet alleen, maar die door moed, volharding en geloovig vertrouwen die plannen werkelijk volvoerden en zoo, door alles mogelijk makende vlijt, kunstgewrochten deden verrijzen, wier hechtheid met de magt der winden spot, waarop de tand des tijds eeuwen lang zijne scherpte kan beproeven.

Wij waren thans tot voor de stad genaderd; de trom legde de nog altijd joelende menigte het zwijgen op; de bajonetten werden opgezet, en wij met angstvallige naauwkeurigheid in gelederen geschaard, waarbij echter een ruim getal stopwoorden volstrekt onontbeerlijk was.

Eindelijk gereed zijnde, stapten wij de stad binnen, waar eens de gebroeders Crabeth en van Eijk door hunne talenten geschitterd en door hunne kunst hunne namen vereeuwigd hebben. Weldra bereikten wij, door de nooit ontbrekende straatjongens omringd en de voorwerpen der nooit voldane nieuwsgierigheid der goede inwoners, de kazerne. Daar wachtte ons de kok met gloeijende soep, om die in onze verhitte ligchamen te gieten; want eene militaire wandeling heeft de bijzondere eigenschap, dat de ongeoefende daarbij blaren aan de voeten wandelt en dat bij allen, in spijt van den schralen herfstwind, het zweet met magt uit de poriën wordt gedreven.

Na mij van mijne wapens ontdaan en met een lepel gewapend te hebben, brokte ik een stuk zuur brood (de Nikker hale alle aannemers, ook die der goede stad Gouda!) in het dampende vocht en schepte, terwijl de Zwitser een gebed deed, dat ieder weldenkende moest doen ijzen, er dapper op los. Na eenen moeijelijken strijd tegen kokend vocht, uitgedroogd brood, half raauwe groenten, half gare gort en taai rundvleesch, gaf ik mijn vermoeid ligchaam, waarvan de kakebeenen bijna meer geleden hadden dan die waarop ik gewandeld had, eenige oogenblikken aan eene genoegelijke rust over. Spoedig volgden allen het voorbeeld van hunnen Chef, en waar nog geen half uur geleden wapens kletterden, lepels rammelden en verscheiden monden ijverig bezig waren, heerschte thans eene even aangename, als anders op dat uur ongewone stilte, welke alleen gestoord werd door het onmanierlijk geronk van den sappeur. Doch, aan deze diepe bas-solo voorlang gewend, was ik welhaast, door zachtkens in te sluimeren, zóó gelukkig, als ik thans zijn zal, indien ik u, mijne lezers! na het volbrengen uwer dagelijksche bezigheden, door mijn eenvoudig geschrijf den slaap nog eenige oogenblikken uit de oogen heb kunnen houden.

CORRESPONDENTIE.

Mijnheer de Redacteur!

Met bevreemding zagen wij in uw geacht blad van Vrijdag ll. een artikel opgenomen ten opschrift hebbende: „*Het tarief op den in-, uit- en doorvoer.*" Met bevreemding zeggen wij, omdat wij ons ten hoogste zouden bedriegen, zoo de Redactie de gevoelens in gemeld artikel ontwikkeld, deelde. — Bestendig en met genoegen lezen wij uw blad en vinden daarin steeds de uiting van echt liberale beginselen; en zou nu diezelfde Redactie in het staathuishoudkundige nog zulke bekrompen begrippen hebben als in het opgenomen artikel doorstralen. Wij kunnen het niet gelooven — neen, wij gaan verder, wij zijn stellig van het tegendeel overtuigd, en het zou ons uit de hoofd-artikelen uwer courant zelve weinig moeite kosten, aan te toonen, dat uwe Redactie ook in het staathuishoudkundige op de hoogte van haren tijd is.

Maar waarom dan het gemeld artikel zonder eenig protest opgenomen? Wij kunnen bevroeden, dat de stukken van een' geëerden Inzender ongaarne geweigerd worden, wij weten dat de Redactie niet voor al het ingezondene aansprakelijk mag gesteld worden, en de onpartijdigheid kan gebieden iets te plaatsen, waarvan niet alles met de overtuiging der Redactie overeenkomt — maar zooverre, dunkt ons, kan geene onpartijdigheid gaan, dat de Redactie gevaar zou loopen zich denkbeelden te zien toeschrijven, die zij verre is van te deelen; en dat gevaar loopt zij werkelijk zoo de plaatsing van eenig stuk, dat geheel in geest en strekking van uw blad afwijkt, niet van eenige aanmerking uwer Redactie gepaard gaat.

Wij stellen genoeg belang in uw blad om alsnog eene protestatie van uwen kant tegen gemeld artikel wenschelijk te achten.

Met, enz. UEd. Dv. Dienaar,
X. X.

—

De Redactie heeft de eer den Inzender van den bovengeplaatsten brief meê te deelen, dat zij het hoofd van elk nommer uitsluitend voor de ontwikkeling en toepassing van hare eigen staatkundige beginselen bewarende, niet altijd in de gelegenheid is en het daarenboven ook niet volstrekt noodig acht een zoo gestrenge contrôle over de rubriek: *Ingezonden Stukken* te oefenen als vereischt zou worden om ook daar altijd diezelfde beginselen in hare volle zuiverheid en consequentie gehandhaafd te zien.

Zij maakt echter gaarne van deze gelegenheid gebruik den geëerden Inzender te verzekeren, dat zij zich geenszins met de gevoelens, in het geïnkrimineerde artikel verdedigd, vereenigt en zich voorstelt weldra in een harer hoofd-artikels op die materie terug te komen, in welke ze, evenzeer als op het gebied der staatkunde, de beginselen eener wel begrepene liberaliteit als de eenige ware huldigt en voorstaat.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 5. November. Sedert den 2. dezer zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

Marco Paolo, J. Roeners, Odessa, lijnzaad.

Voor Gend bestemd:

Le jeune Pierre, A. de Landsheer, Vlaardingen, gezoute.

Naar *zee.*

Van Vlissingen gezeild:

Gloucester, J. G. Davison, New-Castle, ballast.

Van Rotterdam gezeild:

Princess van Oranje, H. C. Kool, Duinkerken, stukgoed.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.